

EEN ANDERE KIJK OP DE UITGAVEN VOOR GENEESKUNDIGE VERZORGING (2006)

Poging om het medisch verbruik te analyseren zonder standaardisering voor de volgende variabelen:

- Soort regeling: algemene regeling of zelfstandigen
- Tegemoetkoming: verhoogd of niet
- Geslacht: Vrouw of Man
- Leeftijd

I. Inleiding

We krijgen dagdagelijks een massa informatie in de vorm van gemiddelden. Het nationaal inkomen per hoofd, de belastingen per persoon, het gemiddelde aantal uren zonschijn per dag, de gemiddelde prijs van een huis, het gemiddeld pensioen, de gemiddelde afstand tot het werk, de gemiddelde leeftijd, het gemiddeld aantal liter bier per Belg per jaar, enz. enz.

Een gemiddelde is een krachtig begrip om een grote hoeveelheid feiten tot één cijfer terug te brengen. Het is bovendien eenvoudig te berekenen, eenvoudig uit te drukken en te begrijpen. Hoewel dit laatste alleen door mensen die begrepen hebben dat ze in een rivier van gemiddeld 50 cm diep kunnen verdrinken. En door mensen die begrepen hebben waarom ze zich niet lekker voelen met hun voeten in het ijs en hun hoofd in een hete oven.

De zwakte van een gemiddelde is dat we niet zien wat er achter dit ene cijfer verborgen zit. De achterliggende gegevens kunnen zelfs zo uiteenlopend zijn dat het gemiddelde in werkelijkheid niet eens bestaat.

Kent U een boer, met paarden, koeien, varkens, kippen, duiven en konijnen, die het gemiddeld gewicht van zijn dieren berekent? Of het gemiddeld aantal poten?

Een gemiddelde is een statistisch gegeven en als dusdanig niet voor betwisting vatbaar. Gemiddelden vergelijken, analyseren en beoordelen zijn echter drie verschillende dingen die altijd met veel zorg moeten gebeuren om niet in de valkuilen van het gemiddelde te trappen of nog erger om geen bedrieglijke voorstelling van de feiten te geven.

Er bestaan statistische technieken om een gemiddelde beter te duiden. Echter onder bepaalde voorwaarden. Een standaardafwijking toevoegen aan een gemiddelde is zinloos als dat gemiddelde niet het gemiddelde is van één Gaussachtig verdeelde massa, maar van twee of meer Gaussachtig verdeelde submassa's die sterk van elkaar verschillen.

Een pragmatische methode om inzicht te krijgen in het gemiddelde is te onderzoeken of er binnen de massa geen groepen bestaan met eigen karakteristieken die gemeenschappelijk zijn aan alle elementen van die groep. Dit is veel moeilijker dan het lijkt. Als het gaat om de melkopbrengst van de dieren van boerderij A en boerderij B dan is het vanzelfsprekend om de koeien als een groep te beschouwen en deze niet te mengen met paarden en kippen. Maar het is ook vanzelfsprekend om de stieren er buiten te laten, evenals de kalveren en de vaarzen; evenals de zeer oude koeien en de koeien die voor het vlees gekweekt worden; evenals de koeien van een ander ras; de vergelijking is ook niet zuiver als het vetgehalte van de melk en het voedsel dat de koeien gekregen hebben, bijvoorbeeld gedurende de laatste drie jaar, buiten beschouwing gelaten worden.

De gemiddelde uitgaven voor geneeskundige verzorging

Eind oktober 2009 heeft het RIZIV voor het eerst (eindelijk!) de uitgaven per gewest gepubliceerd.¹ Bovendien ook per arrondissement en met een grote graad van detaillering m.b.t. de aard van de geneeskundige uitgaven. Ook kleurrijk geïllustreerd met landkaarten. We juichen dit hartgrondig toe.

Tegelijk vond het RIZIV het nodig om te waarschuwen voor het gebruik van haar eigen cijfers om gewesten en arrondissementen onderling te vergelijken. Met als goede reden dat de werkelijke uitgaven per geografische eenheid afhankelijk zijn van een aantal factoren die ongelijk verdeeld zijn over de geografische eenheden en dus een “storend” effect hebben op de gemiddelden. Met name: het geslacht en de leeftijd van de rechthebbende, het feit of een rechthebbende behoort tot de algemene regeling of tot de regeling der zelfstandigen, of een rechthebbende recht heeft op een verhoogde tegemoetkoming of niet. Om deze storende invloeden “uit te wissen” heeft het RIZIV de methode van de directe en van de indirecte standaardisering toegepast.

Op basis van deze gestandaardiseerde gegevens heeft het RIZIV de perceptie gewekt, hierin gretig gevolgd door een aantal media, dat niet Wallonië maar Vlaanderen het duurst is. Terwijl zowel voor als na standaardisering beide gewesten vrij dicht bij elkaar liggen en dus hoe dan ook voorzichtigheid geboden is bij het interpreteren van deze cijfers. Iets waar het RIZIV bij herhaling ook op wijst.

We laten deze fictieve gegevens voor wat ze zijn. We willen ook niet de wetenschappelijke ernst van de RIZIV-studie in vraag stellen (hoewel we een aantal bedenkingen hebben). Naar onze mening had het RIZIV de zeer achtenswaardige wetenschappelijke benadering beter gescheiden gehouden van de normale manier waarop over feitelijke gegevens geïnformeerd wordt. Als alle cijfers over gemiddelden moeten aangevuld worden met de cijfers bij directe en bij indirecte standaardisering dan dreigt de informatie voor de burger eerder verduisterd te worden in plaats van verhelderd.

Hierna proberen wij een andere kijk te geven op de werkelijke uitgaven voor geneeskundige verzorging. Niet door de variabelen uit te wissen maar door ze expliciet te tonen. Een kijk die aansluit op het gezond boerenverstand.

Hiertoe hebben wij aan het RIZIV voor de variabelen die zij uitgewist hebben de gegevens opgevraagd en gekregen. Waarvoor onze gemeente dank.

Wij beschouwen deze variabelen dus als bepalend en willen de gegevens hierover op tafel leggen i.p.v. ze onder de mat te vegen. Dit geeft een andere kijk op de werkelijkheid. Vooral een kijk die de werkelijkheid laat zien. Er zijn nu eenmaal grote verschillen in verzekerde risico's tussen werknemers en zelfstandigen (een omnium verzekering kost meer dan een gewone verzekering); er zijn grote verschillen tussen de terugbetalingstarieven (verzekeringen zonder vrijstellingen zijn duurder dan andere); er zijn verschillen tussen de ziektepatronen van mannen en vrouwen; er zijn zeer grote verschillen naargelang de leeftijd van de verzekerden.

Onze analyse steunt op de indeling van de totale massa aan gegevens in acht hoofdgroepen met als karakteristieken de variabelen die het RIZIV als storend beschouwt. Bovendien wordt iedere hoofdgroep opgesplitst in achttien leeftijdsgroepen zodat we over 144 subgroepen

¹ RIZIV, Medisch verbruik vanuit geografisch perspectief, Variaties in de uitgaven van de verzekering voor geneeskundige verzorging in België, Gegevens 2006, publicatie oktober 2009

beschikken die ieder op zich vergelijkbaar zijn. Voor ieder van deze 144 gegevens kan de vergelijking gemaakt worden tussen 43 arrondissementen.

We willen ook nog waarschuwen voor het “kapot analyseren”. Vindt U dat de uitgaven die het RIVIV vorig jaar voor U gedaan heeft vergelijkbaar zijn met die voor uw buurman of buurvrouw? In de veronderstelling dat U ook man of vrouw bent, beide op dezelfde dag geboren, beide werknemer, en beide geen recht hebt op verhoogde tegemoetkoming.

II. Analyse

1. De gemiddelde kosten per rechthebbende in België (hierna Be): 1.715 €

Als men de totale uitgaven van 17,527 miljard deelt door het totaal aantal rechthebbenden, 10, 220 miljoen, bekomt men 1.715 €per rechthebbende. Dit is het gemiddelde. Iedereen weet dat voor veel rechthebbenden de uitgaven groter zijn, misschien wel veel groter. Iedereen weet ook dat voor veel rechthebbenden de uitgaven kleiner zijn, misschien wel nul. Dit is eigen aan gemiddelden.

2. De gemiddelde kosten per rechthebbende in de gewesten:

2.1. De uitgaven in €per rechthebbende zijn als volgt:

- Vlaanderen (hierna VL) 1.704
- Wallonië (hierna Wa) 1.744
- Brussel (hierna BR) 1.683

T.o.v. het Be- gemiddelde zijn de verschillen dus zeer gering. Ze liggen bovendien in lijn met de cijfers van de voorgaande jaren. Dus niets nieuws. Wel de bevestiging van de trend die al jaren zichtbaar is: de gemiddelden groeien naar elkaar toe. Brussel was gedurende veel jaren het duurste gewest. Sedert 2004 is dit Wallonië. Vlaanderen was gedurende veel jaren het goedkoopste gewest. In 2006 is dit Brussel geworden.

2.2. Het RIZIV heeft in haar publicatie over de uitgaven van 2006 de volgens haar storende variabelen (het geslacht en de leeftijd van de rechthebbende, het feit of een rechthebbende behoort tot de algemene regeling of tot de regeling der zelfstandigen, het feit of een rechthebbende recht heeft op een verhoogde tegemoetkoming of niet) proberen uit te vlakken (“uit te wissen”) door op de werkelijke uitgaven de methoden van indirecte en directe standaardisering los te laten. Zo krijgen we de volgende gegevens.

	Gemiddelde uitgave per rechthebbende (in €per jaar)		
	Werkelijkheid	Na indirecte standaardisering	Na directe standaardisering
Vlaanderen ^B	1.704	1.695	1.738
Wallonië ^I	1.744	1.735	1.730
Brussel ^O	1.683	1.770	1.672
België ⁿ	1.715	1.715	1.729

Wat moet een normaal denkend mens, die geen postuniversitaire studies gedaan heeft, hiervan denken? Dat Vlaanderen volgens het RIZIV het goedkoopste gewest is bij indirecte standaardisering en het duurste bij directe standaardisering? Dat Wallonië het duurste gewest is in werkelijkheid maar een middenpositie inneemt bij indirecte en

directe standaardisering? Dat Brussel het goedkoopste geweest is in werkelijkheid en ook bij directe standaardisering maar het duurste bij indirecte standaardisering? Indien dit en indien dat, dan zou het wat anders zijn. En indien hier en indien ginder dan zou het nog wat anders zijn. Maar wat is het nu?

Als ten minste 99 % van de burgers deze methoden niet kennen, niet begrijpen en ook niet kunnen omgaan met de betekenis van gestandaardiseerde cijfers, wat is dan de toegevoegde waarde?

- 2.3.** Ook al liggen de globale gemiddelden dicht bij elkaar, de RIZIV-studie laat duidelijk zien, ook zonder standaardisering, dat sommige uitgaven duidelijk verschillen per gewest, dat dit voor andere uitgaven niet het geval is, en dat voor bepaalde uitgaven er arrondissementen zijn, ook in Vlaanderen, die aanzienlijk boven het Belgisch gemiddelde liggen. Wij hebben niet de indruk dat de medische wereld in Vlaanderen noch de mutualiteiten hier wakker van liggen.²

3. Versturende variabelen of Bepalende variabelen?

- 3.1.** In plaats van de storende variabelen uit te vlakken of “uit te wissen”, hebben wij aan het RIZIV de uitgaven, het aantal rechthebbenden en de kostprijs per rechthebbende gevraagd m.b.t. de volgende variabelen:

- De algemene regeling en de regeling voor zelfstandigen
- Zonder en met verhoogde tegemoetkoming
- Mannen en vrouwen

Zo bekomen we acht hoofdgroepen:

1. Algemene regeling / zonder verhoogde tegemoetkoming / Vrouwen
2. Algemene regeling / zonder verhoogde tegemoetkoming / Mannen
3. Algemene regeling / met verhoogde tegemoetkoming / Vrouwen
4. Algemene regeling / met verhoogde tegemoetkoming / Mannen
5. Zelfstandigen / zonder verhoogde tegemoetkoming / Vrouwen
6. Zelfstandigen / zonder verhoogde tegemoetkoming / Mannen
7. Zelfstandigen / met verhoogde tegemoetkoming / Vrouwen
8. Zelfstandigen / met verhoogde tegemoetkoming / Mannen

Bovendien hebben we de gegevens gevraagd per leeftijdsgroep en gesplitst per arrondissement en dus ook per Gewest.

- 3.2.** Wij beschouwen de invloed van deze variabelen dus niet als storend maar als bepalend. M.a.w. wij willen de invloed van deze variabelen niet uitvegen maar expliciet maken. Niet uitgommen maar inkleuren.
- 3.3.** Voor een samenvattend overzicht van de gegevens op hoofdgroepniveau zie Tabel 1: Samenvattend overzicht op hoofdgroepniveau. Uitgaven

Commentaar

- a. In plaats van vier gemiddelde uitgaven per rechthebbende (3 gewesten + Be) hebben we er nu tweeëndertig extra: 8 x (3 gewesten + Be)
- b. De uitgaven per rechthebbende in de Algemene regeling zonder verhoogde tegemoetkoming zijn bijna het dubbele van deze in dezelfde regeling der

² Volgens de Artsenkrant van 26 maart 2010 zou het Provinciaal Intermutualistisch College West-Vlaanderen de RIZIV-studie wel “onder de loep nemen”.

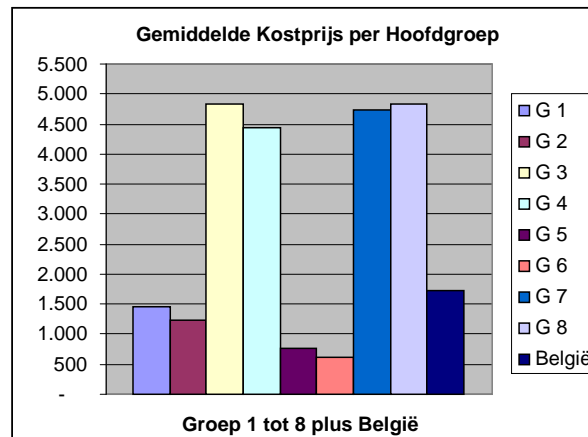
zelfstandigen. Dit ligt vooral aan het feit dat in 2006 er nog weinig zelfstandigen verzekerd waren tegen de kleine risico's.

- c. De uitgaven per vrouw zijn gemiddeld 25 % hoger dan deze per man
- d. De uitgaven per rechthebbende met verhoogde tegemoetkoming bedragen gemiddeld 3,6 maal zoveel als deze van de rechthebbenden zonder verhoogde tegemoetkoming.
- e. In de statuten met verhoogde tegemoetkoming zijn de verschillen tussen de gewesten zeer groot. Vlaanderen is altijd de duurste. Gevolgd door Wallonië en, meestal op grote afstand, Brussel.
- f. In de statuten zonder verhoogde tegemoetkoming zijn de verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië meestal relatief klein. Brussel is meer afwijkend. Wallonië is altijd de duurste, gevolgd door Vlaanderen en Brussel. Hierop is er één uitzondering: voor vrouwen in de Algemene regeling is Brussel de duurste en Vlaanderen de goedkoopste.

Besluiten uit dit samenvattend overzicht betreffende de hoofdgroepen:

1. De verdeling van de uitgaven en de kostprijsberekening per rechthebbende in acht hoofdgroepen laat zien dat geen enkel van de acht gemiddelden het globaal gemiddelde per gewest benadert. Of duidelijker: de globale gemiddelden per gewest bestaan niet. De globale gemiddelden per gewest zijn dus niet het gemiddelde van een Gaussachtige verdeling. Integendeel er zijn acht duidelijk verschillende groepen.
2. Binnen ieder van deze acht groepen zijn de verschillen tussen de gewesten groter dan tussen de globale gemiddelden. Dit is eigen aan het opdelen van grote groepen in kleinere maar in de groepen met verhoogde tegemoetkoming zijn de verschillen toch wel zeer groot.
3. Vlaanderen is overduidelijk de duurste in de groepen met verhoogde tegemoetkoming. Wallonië is, op één uitzondering na, de duurste in de groepen zonder verhoogde tegemoetkoming. Brussel is, op één uitzondering na, de goedkoopste in alle groepen.
4. In plaats van de invloed van bovengenoemde variabelen als “storend” te beschouwen en ze “uit te wissen”, zoals het RIZIV doet, zien wij deze variabelen als “bepalend” voor de hoogte van de uitgaven. Door de uitgaven in te delen in acht groepen rond deze variabelen krijgen we een heel andere kijk op de uitgaven en de kostprijzen. Laten we ook nog opmerken dat de vergelijkbaarheid van de kostprijzen binnen ieder van deze acht hoofdgroepen veel groter is dan de vergelijkbaarheid tussen de totaal gewestelijke gemiddelden want het zouden “homogene” groepen moeten zijn, op één variabele na: de leeftijd.

Grafiek 1

4. Wat is het gewicht van de hoofdgroepen?

4.1. Zie Tabel 2: Samenvattend overzicht. Afgeleide gegevens

Commentaar:

- Aan de Zelfstandigen, die 9,61 % van het totaal aantal rechthebbenden vertegenwoordigen, wordt slechts 6,23 % van de totale uitgaven besteed. Dit is wellicht in hoofdzaak het gevolg van het feit dat ze meestal niet verzekerd zijn tegen de kleine risico's.
- Aan de personen met verhoogde tegemoetkomingen, die 12,63 % van het totaal aantal rechthebbenden vertegenwoordigen, wordt 34,47 % van de totale uitgaven besteed.
- In de groepen met verhoogde tegemoetkoming hebben Wallonië, en Brussel in nog veel grotere mate, relatief veel meer rechthebbenden dan Vlaanderen. Nochtans slopen deze personen in Vlaanderen bijna een even groot deel op van de totale uitgaven.
- Vlaanderen heeft het laagste percentage vrouwen en ook het laagste percentage van de uitgaven voor vrouwen. Brussel heeft in beide gevallen het hoogste percentage. Voor de mannen geldt het spiegelbeeld.

5. Wat is het effect van de leeftijd op de kostprijs per rechthebbende?

5.1. Tot hiertoe is het duidelijk dat de acht hoofdgroepen, ingedeeld in functie van de regeling, al of niet verhoogde tegemoetkoming, en geslacht, zeer verschillend zijn. Althans op basis van de gemiddelde kostprijzen van deze groepen. Hoe evolueren de kostprijzen in de acht hoofdgroepen in functie van de leeftijd?

5.2. Voor een beeld van de **gemiddelden per leeftijdsgroep in iedere Hoofdgroep**, zie grafiek 2: Kostprijzen per hoofdgroep volgens leeftijdsgroep

Commentaar:

- Deze grafiek laat zien dat de acht hoofdgroepen niet alleen sterk verschillen in hun gemiddelde maar ook over alle leeftijdsgroepen aanzienlijk van elkaar verschillen. De groepen zonder verhoogde tegemoetkoming lopen vrij regelmatig op met de leeftijd. De groepen met verhoogde tegemoetkoming hebben een afwijkend patroon, vooral bij de zelfstandigen.

- b. Bij nader inzicht is ook het profiel in functie van de leeftijd bij vrouwen en bij mannen niet hetzelfde. We kunnen dit verduidelijken door de kostprijsverhouding tussen vrouwen en mannen per leeftijdsgroep te berekenen voor de volgende gelijkaardige groepen:

- algemene regeling zonder verhoogde tegemoetkoming
- algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming
- zelfstandigen zonder verhoogde tegemoetkoming
- zelfstandigen met verhoogde tegemoetkoming

Zie volgende tabel:

Leeftijd	Kostprijsverhouding Vrouwen t.o.v. Mannen			
	G1/G2	G3/G4	G5/G6	G7/G8
00-04 jaar	0,84	0,82	0,82	1,09
05-09 jaar	0,77	0,74	0,70	0,64
10-14 jaar	0,93	0,84	0,87	1,00
15-19 jaar	1,18	1,01	1,13	0,88
20-24 jaar	1,50	0,91	1,53	0,53
25-29 jaar	2,02	0,78	3,05	0,73
30-34 jaar	1,98	0,92	3,20	1,31
35-39 jaar	1,53	0,81	1,94	0,61
40-44 jaar	1,26	0,77	1,41	0,74
45-49 jaar	1,21	0,73	1,17	0,66
50-54 jaar	1,10	0,78	1,11	0,59
55-59 jaar	0,98	0,77	1,00	0,51
60-64 jaar	0,91	0,84	0,83	0,53
65-69 jaar	0,89	0,84	0,75	0,69
70-74 jaar	0,88	0,86	0,83	0,80
75-79 jaar	0,91	0,94	0,84	0,95
80-84 jaar	1,02	1,02	0,94	1,11
85+ jaar	1,21	1,14	1,37	1,24
Totaal	1,17	1,09	1,25	0,98

Deze tabel toont duidelijk:

- i. dat vooral in de groepen zonder verhoogde tegemoetkoming de kostprijzen voor de vrouwen hoger liggen dan deze voor de mannen. Dit is echter alleen het geval in de leeftijdsgroepen van (15 tot 54) jaar en in de leeftijdsgroep boven de 80 jaar maar vooral boven de 85 jaar. In de leeftijdsgroepen van (20 tot 44) jaar is de kostprijs voor de vrouwen 1,5 tot 3 maal zo hoog als die voor de mannen
- ii. dat in de groepen met verhoogde tegemoetkoming de kostprijzen voor de vrouwen lager liggen dan deze voor de mannen in alle leeftijdsgroepen tot 79 jaar (op enkele uitzonderingen na)
- iii. dat in de algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming het gewicht van de twee oudste leeftijdsgroepen voldoende is opdat de gemiddelde kostprijs voor de vrouwen hoger zou zijn dan die voor de mannen

- iv. dat in alle leeftijdsgroepen van (0 tot 14) jaar de kostprijs voor de meisjes lager is dan voor de jongens (uitgezonderd bij de zelfstandigen van (0 tot 4) jaar
- v. dat in alle leeftijdsgroepen van (55 tot 79) jaar de kostprijs voor de vrouwen lager is dan die voor de mannen
- vi. dat vrouwen duurder zijn dan mannen is de waarheid van het gemiddelde; de tabel laat zien dat dit veel genuanceerder moet bekeken worden.

5.3 Een verdere verdieping in de invloed van de leeftijd bekomen we door in iedere hoofdgroep **de leeftijdsstructuur** (de leeftijdspiramide) te bekijken **per gewest**. Zie Tabel 4: Procentuele verdeling van de rechthebbenden per leeftijdsgroep en per gewest.

Commentaar (we kijken vooral naar de aandelen van de jongeren en de ouderen):

G 1 (groep 1; 40 % van het totaal aantal rechthebbenden)

- De verschillen zijn klein
- VL heeft minder jongeren dan Wa en BR
- VL heeft minder ouderen dan Wa en BR

G 2 (groep 2; bijna 40 % van het totaal aantal rechthebbenden)

- De verschillen zijn klein
- VL heeft minder jongeren dan Wa en BR
- VL heeft meer ouderen dan Wa en BR

G 3 (groep 3; 7 % van het totaal aantal rechthebbenden, maar bijna 20 % van de uitgaven)

- VL aanzienlijk minder jongeren dan Wa en slechts de helft van BR)
- VL aanzienlijk minder in de middengroep dan Wa en BR
- VL 30 % meer ouderen dan WA en 80 % meer ouderen dan BR

G 4 (groep 4; bijna 5 % van het totaal aantal rechthebbenden, maar 12 % van de uitgaven)

- VL aanzienlijk minder jongeren dan WA en BR
- VL aanzienlijk minder in de middengroep
- VL ruim de helft meer ouderen dan Wa en ruim het dubbel aantal ouderen van BR

G 5 (groep 5; 3,66 % van het totaal aantal rechthebbenden of 38 % van het aantal zelfstandigen)

- VL aantal ouderen beduidend kleiner dan in G 1

G 6 (groep 6; 5 % van het totaal aantal rechthebbenden of 52 % van het aantal zelfstandigen)

- VL aantal jongeren duidelijk kleiner dan in G 5
- VL aantal ouderen aanzienlijk kleiner dan in G 2

G 7 (groep 7; 0,6 % van het totaal aantal rechthebbenden of 6 % van het aantal zelfstandigen)

- Be ruim 80 % van het aantal rechthebbenden zijn ouderen

- VL 85 % van het aantal rechthebbenden zijn ouderen; BR 55 % van het aantal rechthebbenden zijn ouderen

G 8 (groep 8; 0,5 % van het totaal aantal rechthebbenden of 4 % van het aantal zelfstandigen)

- Be 80 % van het aantal rechthebbenden zijn ouderen
- VL 84 % van het aantal rechthebbenden zijn ouderen; BR 42 % van het aantal rechthebbenden zijn ouderen

G 9 (groep 9 - totaal van alle hoofdgroepen)

- In aantallen is deze groep het gewogen gemiddelde van de acht groepen
 - VL heeft minder jongeren dan Wa en BR (bijna 10 %)
 - VL heeft meer ouderen: 6 % meer dan WA en 15 % meer dan BR
- In de analyse per hoofdgroep hebben we gezien dat VL vooral in de groepen met verhoogde tegemoetkoming aanzienlijk meer ouderen heeft
- Het gecombineerd effect van meer ouderen in de duurste groepen zal dus zeker (zwaar) doorwegen in de totale gemiddelde kostprijs per gewest.

Algemeen besluit m.b.t. alle beschouwde variabelen.

1. Tabel 1 laat zien:
 - a. dat de volgende variabelen: algemene regeling of zelfstandigen, verhoogde tegemoetkoming of niet, vrouwen of mannen, zeer bepalend zijn voor de hoogte van de uitgaven per rechthebbende,
 - b. en dat in bepaalde groepen de verschillen tussen de gewesten zeer groot kunnen zijn.
2. Achter de gemiddelden van Tabel 1 zitten nog twee andere variabelen “verborgen”:
 - a. de leeftijd; zie grafiek 2
 - b. de leeftijdsstructuur (leeftijdspiramide per groep en per gewest); zie tabel 4
3. We moeten dus iedere hoofdgroep indelen in 18 subgroepen (leeftijdsgroepen) om in functie van alle genoemde variabelen vergelijkbare uitgaven per rechthebbende te krijgen. Dit bekijken we in het volgend punt.

6 Kostprijzen per groep, per Gewest en per leeftijdsgroep

6.1. Zie TAB 5 Kostprijzen per rechthebbende per leeftijdsgroep en per Gewest. Zie ook Grafiek bij TAB 5.

De kostprijzen in Tabel 5 hebben we gekregen van het RIZIV. De verschillen in het rechterdeel van de tabel hebben we er zelf aan toegevoegd.

Commentaar:

	KP (VL - Wa) in €	KP (VL - BR) in €	Vershil in % van Wa	Vershil in % van BR
G 1	- 90	- 138	- 6,0	- 8,9

- Tot 19 j VL > Wa en BR
- Van 20 tot 84 j VL < Wa
- Nadien VL > Wa

- Van 20 tot 74 j VL < BR
- Nadien VL > BR

* Slechts enkele uitschieters, vooral in BR

	KP (VL - Wa) in €	KP (VL - BR) in €	Vershil in % van Wa	Vershil in % van BR
G 2	- 29	46	- 2,3	3,7

- Tot 34 j VL > Wa
 - Van 35 tot 84 j VL < Wa
 - 85+ VL > Wa
- * grote afwijkingen in + en in -

	KP (VL - Wa) in €	KP (VL - BR) in €	Vershil in % van Wa	Vershil in % van BR
G 3	944	1800	21,1	49,9

- Twee perioden waarin VL > Wa en BR
 - (20 - 54) j
 - (80+) j
- * grote verschillen < 54 j
 * kleine verschillen > 55 j
 * behalve 85+
 * vooral t.o.v. BR zijn de verschillen tussen (0 en 54) zeer groot; of waarom is BR zo laag ?

	KP (VL - Wa) in €	KP (VL - BR) in €	Vershil in % van Wa	Vershil in % van BR
G 4	966	1834	23,7	57,1

- Op uitzonderingen na VL > Wa en BR
 - Twee perioden met grote verschillen
 - (20 - 59) j
 - (80+) j
- * % zijn groter dan bij G3
 * grote verschillen < 54 j
 * kleine verschillen > 55 j
 * behalve 85 +

	KP (VL - Wa) in €	KP (VL - BR) in €	Vershil in % van Wa	Vershil in % van BR
G 5	- 24	45	- 3,0	6,2

- Tot 24 j VL > Wa
 - (20 - 69) VL < Wa
 - 70+ VL > Wa
- * 80 + 22,1
 * 85 + 49,6

	KP (VL - Wa) in €	KP (VL - BR) in €	Vershil in % van Wa	Vershil in % van BR
G 6	- 22	72	- 3,5	13,0

- * grote verschillen tot 19 j
 * klein verschil bij 85 +

	KP (VL - Wa) in €	KP (VL - BR) in €	Vershil in % van Wa	Vershil in % van BR
G 7	550	584	12,6	13,5

- Dit zijn kleine groepen; vooral in Brussel gaat het slechts om enkele tientallen rechthebbenden tot in de middelbare leeftijd
 - (20 - 49) VL > Wa
 - (50 - 74) VL < Wa
 - (20 - 54) VL > BR
- * reusachtige verschillen in meerdere leeftijdsgroepen
 * tot driemaal de kostprijs van BR

leeftijdscategorieën (de leeftijdsopbouw). M.a.w. het gecombineerd effect van de gegevens in Tabel 4 en Tabel 5. Een klassieke analyse van prijs- en kwantiteitsverschillen zou dit kunnen duidelijk maken.

- 7.2. Een andere manier om het effect van de verschillen in kostprijs en van de verschillen in aantal rechthebbenden op de gemiddelde kostprijs te laten zien is, vertrekkend van de jongste leeftijdsgroep, achtereenvolgens een leeftijdsgroep toe te voegen en de cumulerende kostprijzen te berekenen. Deze cumulatie leidt uiteindelijk tot het gemiddeld kostprijsverschil per hoofdgroep.
- 7.3. In grafiek 3 worden de cumulerende verschillen in kostprijs tussen VL en de andere gewesten uitgedrukt als een % van de gecumuleerde kostprijzen in Wa en BR

Commentaar:

G 1 t.o.v. Wa

- Bij de jongere leeftijdsgroepen zijn de kostprijzen in VL hoger dan in Wa
- Het verschil wordt groter in de cumulerende populatie van (0 tot 19) jarigen.
- Nadien wordt het verschil kleiner en wordt het nul bij de gecumuleerde populatie van (0 tot 39) jarigen.
- Nadien zijn de kostprijzen in VL lager dan in WA
- Er is een versneld effect vanaf de (75+) jarigen.

t.o.v. BR

- Over alle gecumuleerde leeftijdsgroepen zijn de kostprijzen in VL lager dan in BR
- De (80 +) jarigen doen dit verschil nog versneld toenemen tot -9 %

G 2 t.o.v. Wa

- Gelijkaardig als G1

t.o.v. BR

- In de gecumuleerde populatie zijn vanaf 25 jaar de kostprijzen in VL groter dan in BR
- Deze verschillen lopen op tot de leeftijd van (0 tot 79) jarigen (+ 8 %)
- Door toevoeging van de (80 +) jarigen daalt het verschil snel tot +3,4 %

G 3 t.o.v. Wa

- Over alle gecumuleerde leeftijdsgroepen zijn de kostprijzen in VL aanzienlijk hoger dan in Wa. Uiteindelijk bedraagt het verschil + 21 %
- De evolutie van het kostprijsverschil is merkwaardig:
 - Het start bij + 25 % en daalt tot + 10 % in de gecumuleerde populatie van (0 tot 19) jarigen
 - Vanaf dan is er terug een stijging tot 23 % in de gecumuleerde populatie van de (0 tot 49) jarigen
 - Gevolgd door een daling tot + 13 % in de gecumuleerde populatie van de (0 tot 74) jarigen
 - En opnieuw een sterke stijging tot uiteindelijk + 21 % na incorporatie van de oudste bevolkingsgroepen

- In deze groep zijn er blijkbaar twee populaties: de (20 tot 49) jarigen en de (75 +) jarigen waarin de kostprijsverschillen met Wallonië extra groot zijn. In Vlaanderen wordt in de eerste populatie het effect van de grote procentuele verschillen in kostprijs (zie Tabel 5) getemperd door de kleinere gewichten van het aantal rechthebbenden in deze populatie (zie Tabel 4). In de tweede populatie wordt het effect van de kleinere procentuele verschillen in kostprijs (maar toch +17 % bij de (85+) jarigen) versterkt door de grotere gewichten van het aantal rechthebbenden in deze populatie.

t.o.v. BR

- Over alle gecumuleerde leeftijdsgroepen zijn de kostprijzen in VL bijna onwaarschijnlijk veel hoger dan t.o.v. Wa. : ver boven de 50 % in alle gecumuleerde leeftijdsgroepen tot 50 jaar. Door toevoeging van de volgende leeftijdsgroepen daalt het verschil tot 35 % in de populatie van (0 tot 75) jarigen om nadien opnieuw snel te stijgen en uiteindelijk te eindigen op + 50 %
- Het patroon is dus gelijkaardig aan dit t.o.v. WA. De verschillen zijn echter veel groter. De achterliggende oorzaken lijken dezelfde te zijn.

G 4 t.o.v. Wa

- Het patroon is gelijkaardig aan dit in G 3
- Het gewicht van de oudere leeftijdsgroepen is minder zwaar dan in G 3 (in de groepen G 3 en G 4 zijn er een groot aantal gepensioneerden, maar de mannen leven minder lang dan vrouwen)

t.o.v. BR

- Het patroon is gelijkaardig aan dit t.o.v. Wa

G 5 t.o.v. WA

- Gelijkaardig aan G 1 maar met een veel kleiner effect van de oudste leeftijdsgroepen

t.o.v. BR

- Zie hierboven t.o.v. Wa

G 6 t.o.v. Wa

- Zie G 5, maar met minder rechthebbenden in de oudste leeftijdsgroepen. Vandaar een meer afgevlakt verloop in de laatste jaren.

t.o.v. BR

- Zie t.o.v. Wa

G 7 t.o.v. Wa

- In de gecumuleerde leeftijdspopulatie van (0 tot 39) jarigen zijn de kostprijzen in VL 70 % hoger
- Bij verdere cumulatie daalt het verschil en wordt het nul bij de populatie van de (0 tot 79) jarigen
- Na toevoeging van de twee oudste leeftijdsgroepen stijgt de kostprijs in deze groep uiteindelijk tot 13 % boven Wa

t.o.v. BR

- Het patroon is ruwweg gelijkaardig.

- Het grootste verschil (+ 64 %) wordt bereikt bij de (0 tot 44) jarigen. Deze populatie bevat in VL 3 % van het totaal van de groep; in Brussel is dat 22 %
- Bij verdere cumulatie daalt het verschil en wordt nul bij de populatie van de (0 tot 79) jarigen
- Na toevoeging van de twee oudste leeftijdsgroepen stijgt de kostprijs in deze groep uiteindelijk tot 14 % boven BR

G 8 t.o.v. Wa

- In de gecumuleerde leeftijdspopulatie van (0 tot 19) jarigen zijn de kostprijzen in VL 100 % hoger.
- Bij verdere cumulatie daalt het verschil en wordt het nul bij de populatie van de (0 tot 69) jarigen
- In de populatie tot (0 tot 79) jarigen dalen de kostprijzen tot 10 % onder de Waalse. Na toevoeging van de twee oudste leeftijdsgroepen stijgt de kostprijs in VL uiteindelijk tot 1 % boven Wa

t.o.v. BR

- Het grootste verschil (+ 200 %) wordt bereikt bij de (0 tot 24) jarigen. Deze populatie bevat in VL 6 % van het totaal van de groep; in Brussel is dat 35 %
- Bij verdere cumulatie daalt het verschil en wordt nul bij de populatie van de (0 tot 74) jarigen.
- Na toevoeging van de oudste leeftijdsgroepen stijgt de kostprijs in deze groep uiteindelijk tot 16 % boven BR

N.B. Bij deze gecumuleerde kostprijzen zien we in groep 7 en 8 duidelijk de grote invloed van het aantal rechthebbenden. M.a.w. een sterk argument om de kosten te benaderen per leeftijdsgroep en deze niet te groot te maken. Anderzijds zijn de leeftijdsgroepen in deze hoofdgroepen van nature eerder klein. In Brussel gaat het soms om slechts enkele tientallen rechthebbenden in een leeftijdsgroep. De kosten voor deze kleine aantallen kunnen vermoedelijk sterk schommelen van jaar tot jaar.

G 9 Deze grafiek kan niet los gezien worden van de afzonderlijke groepen en van de beknopte analyse die we hierboven per groep gemaakt hebben. De bedoeling is enkel om de gezamenlijke invloed van de acht hoofdgroepen op de gemiddelde kostprijs per gewest te laten zien.

VL t.o.v. WA

- De kostprijzen in VL zijn hoger dan in Wa tot de gecumuleerde populatie van (0 tot 39) jarigen. Over die levensduur bedraagt het grootste verschil + 1,61 %
- Tussen 36 en 39 jaar wordt het verschil nul.
- Vanaf dan tot de gecumuleerde populatie van (0 tot 59) jarigen is de kostprijs in VL lager dan in Wa. Het grootste verschil bedraagt – 6,72 %
- Bij verdere integratie van de oudere leeftijdsgroepen blijft de kostprijs in VL lager dan in Wa, maar het verschil daalt tot – 4,03 % bij de gecumuleerde populatie van (0 tot 84) jarigen.
- Integratie van de (85 +) plussers doet het verschil verder zakken tot – 2,27 %

t.o.v. BR

- De kostprijzen in VL zijn lager dan in BR tot de gecumuleerde leeftijd van (0 tot 74) jarigen
- Tussen 75 en 79 jaar wordt het verschil nul
- Integratie van de (80 +) jarigen doet de kostprijs in Vlaanderen stijgen tot + 1,26 % boven die in BR

Men kan dus stellen dat de gemiddelde kostprijs van alle rechthebbenden tot de leeftijd van 79 jaar in Vlaanderen lager is dan in de andere gewesten. T.o.v. Wallonië blijft dit ook zo voor de oudere leeftijdsgroepen. Alleen na integratie van de 80-plussers wordt de kostprijs in Vlaanderen groter dan die in Brussel (+ 1,26 % of 21 € voor alle rechthebbenden)

8. Omrekening van de uitgaven per hoofdgroep in de totale kostprijs per rechthebbende

8.1. Zie Tab 6: Omrekening van de uitgaven per hoofdgroep in de totale kostprijs per rechthebbende

Commentaar:

- a. Deze tabel past niet in ons uitgangspunt, namelijk dat we de uitgaven willen bekijken in “homogene” groepen: de acht hoofdgroepen plus hun subgroepen per leeftijdsgroep. Met tabel 6 willen we toch een aansluiting maken tussen deze acht hoofdgroepen en de gemiddelde kostprijs per rechthebbende per gewest.
- b. In de totale gemiddelde kostprijs per rechthebbende van 1704 € 1744 € en 1683 € in respectievelijk VL, Wa en BR is het aandeel van de uitgaven voor zelfstandigen slechts 123 € 90 € en 67 €
- c. Het aandeel van de uitgaven in de algemene regeling is in de vier hoofdgroepen, dus ook in deze met verhoogde tegemoetkoming, in VL lager dan in WA. Dit is ook het geval t.a.v. BR; echter met een belangrijke uitzondering voor de mannen.
- d. Het aandeel van de uitgaven in de regeling voor zelfstandigen is in de vier hoofdgroepen, dus ook in deze met verhoogde tegemoetkoming, in VL hoger dan in Wa. Dit is ook, in nog sterkere mate, het geval t.a.v. BR. Dit is vooral het geval in de groepen met verhoogde tegemoetkoming.
- e. Deze gegevens zijn niet in tegenspraak met het feit dat de kostprijzen per rechthebbende, vooral in de hoofdgroepen met verhoogde tegemoetkoming, in VL hoger zijn dan in WA en BR. Tabel 6 illustreert de gecombineerde effecten van de verschillen in kostprijs en van het aantal rechthebbenden per groep op het globaal gemiddelde per gewest (en Be). Tabel 6 illustreert ook met andere woorden het gevaar van gemiddelden van één groep die in feite bestaat uit meerdere zeer verschillende groepen.
- f. Deze tabel laat ook per gewest zien welke groepen beduidende afwijkingen veroorzaken in de totale kostprijsverschillen tussen de gewesten.

9. Kostprijzen per hoofdgroep en per arrondissement

9.1. Voor een volledig overzicht zie Tab 7a en 7b: Hoofdgroepen met de arrondissementen in volgorde van dalende kostprijs.

9.2. Het aantal arrondissementen boven het Belgisch gemiddelde per hoofdgroep geeft al enkele sterke signalen. Zie volgende tabel

Aantal arrondissementen waarvan de kostprijs boven het Belgisch groeps­gemiddelde ligt									
Gewest	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9
Vlaanderen	5	11	21	20	13	15	13	10	13
Wallonië	11	12	4	5	15	14	6	14	11
Brussel	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Totaal aantal arrondissementen: VL: 22

Wa: 20

BR: 1

Commentaar:

- In groep 1 zijn er opvallend weinig Vlaamse arrondissementen boven het Be-gemiddelde (van die groep)
- In groep 3 is er slechts één Vlaams arrondissement onder het Be-gemiddelde (Antwerpen)
- In groep 4 zijn er slechts twee Vlaamse arrondissementen onder het Be-gemiddelde (Mechelen en Antwerpen)
- In zes van de acht groepen ligt de helft of meer van de Vlaamse arrondissementen boven het Be-gemiddelde
- In vijf van de acht groepen ligt meer dan de helft van de Waalse arrondissementen boven het Be-gemiddelde
- Brussel komt alleen in groep 1 boven het Be-gemiddelde. Het feit dat Brussel (net als Antwerpen) een arrondissement is met één miljoen rechthebbenden werkt natuurlijk afvlakkend t.o.v. 13 arrondissementen met 32.000 à 100.000 rechthebbenden. Toch moet erop gewezen worden dat Brussel de laagste kostprijs heeft in groep 2 en 3; de derde laagste in groep 5 en 7.
- In bovenstaande cijfers wordt alleen gekeken naar de arrondissementsgemiddelden. Dus zonder de invalshoek volgens leeftijdsgroepen mee te nemen.
- We hebben al gezien dat er in de groepen 3 en 4 (Algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming) zeer grote kostprijsverschillen bestaan tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel. We hebben ook aangetoond dat deze verschillen bestaan gedurende een groot deel van de levensloop. Tabel 7 laat nu ook zien dat in groep 3 de top-19 allemaal Vlaamse arrondissementen zijn; dit is ook het geval in groep 4 met uitzondering van Doornik op de achtste plaats. Vanuit deze invalshoek wordt dus nogmaals bevestigd dat de groepen 3 en 4 zeer problematisch zijn vanuit Vlaams standpunt. In deze zeer heterogene groepen zitten er vermoedelijk structurele factoren (nog andere “storende variabelen” dan deze die het RIZIV gebruikt heeft.) Nader onderzoek is noodzakelijk.

III. Samenvatting

➤ Het is duidelijk dat de volgende factoren die eigen zijn aan een rechthebbende een grote invloed hebben op de hoogte van de uitgaven voor geneeskundige verzorging:

- Het geslacht
- De leeftijd
- De regeling waartoe ze behoren: Algemene regeling of zelfstandige
- Het feit of ze al of niet recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming

Deze factoren zijn echter niet allemaal even eenduidig of “zuiver”. Leeftijd en geslacht zijn de zuiverste. De verhoogde tegemoetkoming is de meest heterogene en leidt bij standaardisering dus niet “zuivere” gegevens.

- De bevolkingsstructuur (de lagen in de bevolkingspiramide) heeft een grote invloed bij het berekenen van gemiddelde uitgaven in breder gedefinieerde bevolkingsgroepen (twee en meer leeftijdsgroepen). In principe ook binnen één leeftijdsgroep, vooral op hogere leeftijd en zeker bij de (85+) jarigen.
- Het RIZIV beschouwt deze factoren als storend en heeft ze uitgewist. Wij beschouwen deze factoren als bepalend en leggen ze expliciet op tafel. Wij beweren niet dat onze benadering beter is. Wij vinden wel dat het een andere kijk is die feiten en problemen laat zien die bij standaardisering onder de mat geveegd worden.
- We zetten de belangrijkste gegevens nog eens op een rij:

Betreffende de gemiddelde uitgaven per rechthebbende

- 1) De gemiddelde uitgave per rechthebbende in België (1.715 €) en de gemiddelde uitgave per rechthebbende in ieder gewest liggen dicht bij elkaar (de afwijkingen bedragen minder dan 2 % van het nationaal gemiddelde). Deze gemiddelden bestaan in werkelijkheid niet.
- 2) Er zijn in feite ten minste acht hoofdgroepen van rechthebbenden gevormd rond de bepalende factoren, met uitzondering van de leeftijd, die ieder een eigen gemiddelde hebben dat sterk afwijkt van het totaal nationaal (en ook van het totaal gewestelijk) gemiddelde. Deze gemiddelden gaan van 621 € voor zelfstandige mannen zonder verhoogde tegemoetkoming, tot 4.833 € voor vrouwen in de algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming.
Ruwweg blijkt het volgende:
 - a. De uitgaven voor vrouwen zijn gemiddeld 26 % hoger dan voor mannen
 - b. De uitgaven in de algemene regeling zijn gemiddeld 60 % hoger dan voor zelfstandigen
 - c. De uitgaven voor personen met verhoogde tegemoetkoming bedragen gemiddeld 3,6 maal zoveel als die voor personen zonder verhoogde tegemoetkoming
- 3) In deze acht hoofdgroepen zijn er soms grote verschillen tussen de gemiddelde uitgaven per gewest.
 - a. In iedere groep wijkt Brussel het meest af van het Belgisch gemiddelde. Dit gaat van 28 % onder het gemiddelde tot 7 % erboven.
 - b. In de meeste groepen liggen Vlaanderen en Wallonië nogal dicht bij elkaar (binnen een marge van ongeveer 2 % en Vlaanderen overwegend lager dan Wallonië). Maar in de algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming, zowel vrouwen als mannen, liggen de kostprijzen in Vlaanderen 12 of 14 % boven het Belgisch gemiddelde en de kostprijzen in Wallonië 8 % eronder. Ook bij de zelfstandige vrouwen met verhoogde tegemoetkoming zijn de verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië relatief groot (respectievelijk + 4 % en – 8 % t.o.v. het Belgisch gemiddelde).
 - c. Concreet betekent het voorgaande dat:
 - i. in G 3, de uitgaven per rechthebbende in Vlaanderen 21 % boven de Waalse liggen en 50 % boven de Brusselse.
 - ii. In G 4, de uitgaven per rechthebbende in Vlaanderen 24 % boven de Waalse liggen en 57 % boven de Brusselse

- 4) Als we de acht hoofdgroepen verder opdelen in achttien leeftijdsgroepen zien we het volgende:
- a. De verhouding tussen de gemiddelde uitgave voor de (85+) jarigen en de gemiddelde uitgave voor de jongeren {(0 – 19) jarigen} bedraagt in België voor alle groepen gemiddeld 15. (in VL 16, in Wa 14 en in BR 13)
 - b. Per hoofdgroep is deze spreiding zeer uiteenlopend:
 - i. In VL van 5 (G 4) tot 24 (G 5)
 - ii. In Wa van 5 (G 4) tot 17 (G 5)
 - iii. In BR van 6 (G 8) tot 15 (G 1)
 - c. De verschillen in de gemiddelde uitgaven per leeftijdsgroep tussen Vlaanderen en Wallonië, en tussen Vlaanderen en Brussel, uitgedrukt als een percentage van de Waalse, respectievelijk Brusselse uitgaven van dezelfde leeftijdsgroep zijn het kleinst in de hoofdgroepen 1 en 2: overwegend minder dan 20 %.
 In de andere hoofdgroepen lopen deze verschillen in de tientallen procenten; zelfs tot boven de 100 % en uitzonderlijk tot 300 %. In de kleine groepen van de zelfstandigen met à fortiori een heel klein aantal rechthebbenden per leeftijdsgroep kunnen toevallige factoren een rol spelen. Het opvolgen van de uitgaven over meerdere jaren zou dan duidelijk maken of het inderdaad om toevallige omstandigheden gaat. Zo niet moeten deze uitzonderlijk grote verschillen niet uitgewist worden maar als probleemstellend beschouwd worden.
 In ieder geval kan het in de belangrijke hoofdgroepen 3 en 4 niet om toeval gaan. Bovendien zijn in deze groepen de procentuele verschillen zeer groot bij meer dan de helft van de leeftijdsgroepen. Dit vraagt dus om nader onderzoek.

- 5) Hoewel we er voor pleiten om de uitgaven per rechthebbende te bekijken op het niveau van de subgroepen (leeftijdsgroepen) is het ook nuttig om te wijzen op de invloed van de leeftijdsstructuur op het gemiddelde per hoofdgroep.
 In het algemeen heeft Vlaanderen t.o.v. de andere gewesten een kleiner percentage rechthebbenden in de leeftijdsgroep (0 – 19) jarigen en een hoger percentage rechthebbenden in de leeftijdsgroep (65 +) jarigen. In Brussel zijn deze verhoudingen omgekeerd. Wallonië neemt een middenpositie in.
 Dit heeft als effect, in samenhang met de absolute hoogte van de uitgaven per rechthebbende en het feit dat deze aanzienlijk stijgen met de leeftijd, dat Vlaanderen in de bevolkingsgroep (0 – 79) jarigen een lagere gemiddelde uitgave heeft dan Wallonië en Brussel. Door toevoeging van de (80 +) jarigen blijft dit ook zo t.a.v. Wallonië. Door toevoeging van de (80 +) jarigen stijgt de gemiddelde uitgave in Vlaanderen dan tot 1,26 % boven die van Brussel.

Men zou dus met gepaste voorzichtigheid kunnen stellen dat de veroudering van de bevolking in Vlaanderen aan de basis ligt van het naar elkaar toegroeien van de gemiddelde uitgaven per rechthebbende. Dit zou nader moeten onderzocht worden.

Betreffende het belang van iedere groep

- 6) Wat de gewichten van de verschillende groepen betreft moeten we een onderscheid maken tussen het aantal rechthebbenden en het aandeel in de uitgaven.

- a. Wat het aantal rechthebbenden betreft geldt in grote lijnen het volgende: (% in aandeel van de totalen per gewest)
- Vlaanderen is t.o.v. de andere gewesten het minst vertegenwoordigd in de Algemene regeling (89,42 %) en het meest in de regeling voor zelfstandigen (10,58 %)
 - Vlaanderen is t.o.v. de andere gewesten het meest vertegenwoordigd in de statuten zonder verhoogde tegemoetkoming (88,79 %) en het minst in de statuten met verhoogde tegemoetkoming (11,21 %). In verhouding telt Brussel 57 % meer rechthebbenden met verhoogde tegemoetkoming dan Vlaanderen. Ook dit vraagt nader onderzoek want dit hoge aantal rechthebbenden in Brussel is niet voor de hand liggend aangezien er in dit gewest naar verhouding veel minder (65+) jarigen zijn dan in Vlaanderen (en Wallonië).
 - Vlaanderen heeft t.o.v. de andere gewesten minder vrouwen (50,77 %). In de algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming voor vrouwen vertegenwoordigen de Vlaamse vrouwen slechts 50,8 %. Bij de zelfstandigen, zonder en met verhoogde tegemoetkoming voor vrouwen, vertegenwoordigen de Vlaamse vrouwen 64,6 en 69,5 %. (In orde van grootte geldt dit ook voor de Vlaamse mannen in hun gelijkaardige groepen.)
- b. Wat het aandeel in de uitgaven betreft geldt in grote lijnen het volgende:
- In Vlaanderen is het aandeel van de uitgaven voor de algemene regeling (92,8 %) lager dan in de andere gewesten. Het aandeel voor de zelfstandigen (7,2 %) is hoger dan in de andere gewesten. In Brussel is dit aandeel bijzonder laag: 3,97 %
 - In Vlaanderen is het aandeel van de uitgaven zonder verhoogde tegemoetkoming 65,61 %. Dit ligt in de buurt van het Waals aandeel en duidelijk boven Brussel. Het aandeel van de uitgaven met verhoogde tegemoetkoming ligt in Vlaanderen dus op 34,39 %. Dit is uiteraard ook dicht bij Wallonië. In Brussel bedraagt het aandeel 36,00 %. Met een veel lager aandeel in het aantal rechthebbenden komt Vlaanderen dus wat de uitgaven betreft lichtjes boven het Waals aandeel en niet zo ver van het Brussels aandeel.
 - In Vlaanderen bedragen de uitgaven voor vrouwen 56,27 % van het totaal. In Wallonië 57,51 % en in Brussel 58,50 %.

7. Hoewel bij analyse van de afzonderlijke groepen iedere keer de grote verschillen tussen de gewesten in de groepen 3 en 4 (algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming) tot uiting komen, blijkt toch dat bij omrekening van de uitgaven per groep naar uitgaven per rechthebbende per gewest, Vlaanderen in alle groepen van de algemene regeling een lager aandeel heeft dan Wallonië en zelfs lager dan Brussel maar bij deze laatste met een belangrijke uitzondering bij de mannen zonder verhoogde tegemoetkoming. Anderzijds blijkt dan ook dat in alle groepen met zelfstandigen, Vlaanderen hoger ligt dan Wallonië en veel hoger dan Brussel. Men zou dus met de passende voorzichtigheid kunnen stellen dat de uitgaven voor zelfstandigen het gunstig verschil van Vlaanderen t.o.v. de andere gewesten, nadelig beïnvloeden. Of wellicht juist: het abnormaal klein aandeel van de uitgaven voor zelfstandigen in Brussel (3,97 %) heeft als gevolg dat deze uitgaven een veel kleiner

gewicht hebben in het totaal Brussels gemiddelde dan de overeenstemmende uitgaven in het Vlaams (en Waals) gemiddelde.

Betreffende de invloed van het geslacht

8. De uitgaven voor vrouwen zijn groter dan die voor mannen. Dit is de waarheid van een statistisch globaal gemiddelde. De uitgaven voor vrouwen zijn lager dan die voor mannen in de leeftijdsgroepen (0 tot 14) jaar en (55 tot 79) jaar. Dit is eveneens het geval voor de leeftijdsgroep (15 tot 54) jaar in de groepen met verhoogde tegemoetkoming. In de overblijvende leeftijdsgroepen zijn de uitgaven voor vrouwen dus wel hoger dan die voor mannen. Voor de leeftijdsgroep van (85+), die meestal zwaar doorweegt, geldt in het bijzonder dat hierin verhoudingsgewijs meer oudere vrouwen vertegenwoordigd zijn wegens het feit dat de vrouwen langer leven en in Vlaanderen nog langer dan in de andere gewesten.

Er zijn ook 50 % meer vrouwen dan mannen in de groepen met verhoogde tegemoetkoming. Dit verhoogt het statistisch globaal gemiddelde van de vrouwen. Maar niet alleen omdat ze vrouw zijn en langer leven; ook omdat velen van hen wegens een laag pensioen in aanmerking komen voor de verhoogde tegemoetkoming. De verschillen in de gemiddelde uitgaven tussen mannen en vrouwen zijn dus niet alleen door het geslacht veroorzaakt maar ook door socio-economische factoren. Genoeg redenen dus om deze verschillen met veel zin voor nuancering te bekijken.

Betreffende de arrondissementen

9. In onze analyse zijn wij niet diep ingegaan op de kijk per arrondissement. We beperken ons tot de belangrijkste vaststellingen wat de uitgave per rechthebbende betreft:

- a. In groep 1 bevinden er zich slechts vijf Vlaamse arrondissementen boven het Belgisch gemiddelde
- b. In de groepen van de algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming bevinden bijna alle Vlaamse arrondissementen zich boven het Belgische gemiddelde
- c. Brussel bevindt zich alleen in groep 1 boven het Belgisch gemiddelde; in alle andere groepen staat Brussel als laagste of bijna.

IV. Slotbeschouwingen

- 1) Het wezenlijke verschil tussen de gestandaardiseerde cijfers van het RIZIV en onze benadering is het volgende: **Het RIZIV beschouwt een aantal factoren als “storend” en “wist deze uit”**. Het resultaat zijn fictieve (hypothetische) uitgaven die geacht worden beter vergelijkbaar te zijn. **Wij beschouwen deze factoren als bepalend en behouden ze expliciet in afzonderlijke groepen**. Het resultaat zijn werkelijke uitgaven die evenzeer vergelijkbaar zijn.
 - a. Als voorbeeld kunnen we verwijzen naar groep 4 (algemene regeling met verhoogde tegemoetkoming voor mannen) en alles wat hierboven over gezegd is. De hoogte van de uitgaven per rechthebbende, de grote absolute en relatieve verschillen tussen de gewesten en in alle leeftijdsgroepen, het aantal rechthebbenden, komen in de RIZIV-studie niet aan de oppervlakte. In deze groep zijn er in Wallonië 29 % meer rechthebbenden dan in Vlaanderen. In deze groep zijn er in Brussel 88 % meer rechthebbenden dan in Vlaanderen. Deze feiten zijn onder de mat geveegd.

- b. Deze grote verschillen vragen om uitleg. Maar ze wijzen er ook op dat er nog andere structurele elementen (“storende” of bepalende variabelen) in de groepen met verhoogde tegemoetkoming verborgen zijn. De samenstelling van deze groepen is zeer heterogeen wat de socio-medische aard van de rechthebbenden betreft en afgebakend door een (arbitrair) economisch criterium, namelijk de (on) regelmatig wijzigende inkomensgrens. Dit wil zeggen dat het “uitwissen” van de globale storende variabele “verhoogde tegemoetkoming” leidt tot gestandaardiseerde gegevens die anders zijn dan deze die zouden bekomen worden indien de “uitwissing” zou gebeuren volgens de diverse specifieke storende variabelen in deze groepen. M.a.w. de gestandaardiseerde gegevens van het RIZIV zijn niet “zuiver”. (En zullen nooit zuiver zijn.) Is het dan niet beter bij de werkelijke uitgaven te blijven, deze in te delen in zinvolle groepen en ze zo goed als mogelijk te analyseren? Ook de continuïteit van de cijfers over de jaren heen zal grondvaster zijn dan deze van de zogenaamd gezuiverde cijfers die het resultaat zijn van het uitwissen van sociale, medische en economische factoren die op zich van jaar tot jaar veranderen. Of eenvoudig geformuleerd: wij laten de werkelijkheid zien en wissen niets uit. Het RIZIV wist het effect van een aantal storende factoren uit maar blijft over met gegevens waarin nog andere storende factoren verborgen zitten. Zonder het RIZIV van kwaad opzet te beschuldigen zouden we hier kunnen spreken van “confounding cleaning”.
- c. Een analyse van de uitgaven moet niet beperkt worden tot de medische aspecten. De ongelijke geografische spreiding van storende factoren, zoals bijvoorbeeld de verhoogde tegemoetkoming, kan eveneens problematisch zijn en mag dus niet uitgewist worden.
- 2) Onze analyse is beperkt tot de groepen afgebakend volgens de factoren die het RIZIV gebruikt heeft. Wij kunnen met de beschikbare gegevens niet **doorstoten tot de geneeskundige aspecten** zoals het RIZIV dat in haar studie zeer gedetailleerd en zeer voorbeeldig gedaan heeft. Maar **in principe zou het met de hulp van het RIZIV wel kunnen** vermits zij over de gegevens op persoonsniveau beschikt. M.a.w. in de andere kijk waar wij voor pleiten is het ook mogelijk een “geneeskundige” doorlichting te maken; bijvoorbeeld in de probleemstellende subgroepen; eventueel aangevuld met probleemstellende arrondissementen in deze subgroepen. Of voor een combinatie van probleemstellende subgroepen en probleemstellende arrondissementen. Dit zou een doelgerichte aanpak zijn om met de gegevens iets te doen.
- 3) De term “uitgaven van de verzekering voor geneeskundige verzorging” is een term uit de sociale zekerheid. In feite gaat het over de omzet, in diensten en producten, van de actoren in de medische sector (huisartsen, specialisten, verpleegkundigen, apothekers, ziekenhuizen, farmaceutische industrie, enz.). Of beter: het gaat over de aankopen bij deze actoren voor zover ze door het RIZIV via de mutualiteiten betaald worden en tegen de afgesproken prijzen per eenheid prestatie of geneesmiddel; prijzen die bovendien afhankelijk zijn van het sociaaleconomisch en medisch statuut van de patiënt. Totaal 17,527 miljard €
- In het normale taalgebruik bevatten de uitgaven voor geneeskundige verzorging ook: de persoonlijke bijdragen, de supplementen, de niet terugbetaalbare geneesmiddelen, de premies voor privéverzekeringen, de langdurige verzorging. Volgens de FOD Sociale Zekerheid, die verwijst naar de nationale rekeningen, zou, in 2006, **de eigen**

bijdrage van de patiënten 6,227 miljard €bedragen (exclusief de langdurige verzorging)³

- 4) Om de uitgaven te beoordelen moeten we ze allemaal in rekening nemen en ze vergelijken met **de opbrengst**. De opbrengst kunnen we niet in één cijfer uitdrukken. Het is zelfs zeer de vraag of de opbrengst van geneeskundige zorg te becijferen is. Er zijn wel meerdere indicatoren op het gebied van gezondheid (bron: FOD Sociale Zekerheid) die erop wijzen dat de toestand in Vlaanderen beter is dan in Wallonië.
- % van de bevolking (16 jaar en ouder) dat zijn eigen gezondheidstoestand als slecht of zeer slecht beschouwt:

VL	5,9	Wa	8,6	BR	?	Be	8,4
----	-----	----	-----	----	---	----	-----
 - % van de bevolking die als depressief gekwalificeerd wordt op basis van 13 items

VL	7,4	Wa	9,7	BR	10,4	Be	7,9
----	-----	----	-----	----	------	----	-----
 - Langer leven: De Vlaamse mannen leven 3 jaar langer dan de Waalse. De Vlaamse vrouwen 1,7 jaar langer dan de Waalse.
 - Vooraf langer leven in goede gezondheid lijkt een veel omvattender maatstaf te zijn: Zowel lager als hoger opgeleide mannen en vrouwen in Vlaanderen leven ongeveer 7 jaar meer in goede gezondheid.

Ook internationaal scoort Vlaanderen behoorlijk. Sommigen zullen zeggen heel goed. Maar alles kan beter. In ieder geval kan men de uitgaven niet eenzijdig beoordelen op hun absolute hoogte. Er moet ook naar de opbrengsten gekeken worden, hoe moeilijk dit ook is. Met deze kijk komt Vlaanderen er goed uit t.o.v. de andere gewesten. Met deze kijk zouden de (lage) uitgaven in Brussel wel eens heel problematisch kunnen zijn.

- 5) Het is normaal dat het RIZIV alleen informatie geeft over de (haar) uitgaven. Het is zeer verdienstelijk dat het RIZIV moeite doet om haar informatie te verduidelijken en toe te lichten. Maar als zij het communautair accent wil verleggen van Wallonië is de duurste naar Vlaanderen is de duurste (na directe standaardisering bedraagt het verschil 7,51 € of 0,43 %), dan kunnen wij niet nalaten om ook de **verschillen in de bijdragen** te beklemtonen.
- Om de uitgave van 17, 527 miljard € te financieren bedragen de bijdragen, gemiddeld per rechthebbende, in VL, Wa en BR respectievelijk: 1.908 € 1.415 € en 1.537 €
 - Dit betekent:
 - Dat de Vlamingen hun eigen kosten betalen (1.704 € per rechthebbende) plus een supplement van 204 € om de kosten van de bureaus te betalen.
 - Dat de Walen een deel van hun eigen kosten betalen (1.415 € per rechthebbende) en de rest van hun factuur (328 €) door de Vlamingen laten betalen.
 - Dat de Brusselaars een deel van hun eigen kosten betalen (1.537 € per rechthebbende) en de rest van hun factuur (146 €) door de Vlamingen laten betalen.
 - M.a.w.: Indien de fictieve uitgaven per rechthebbende in Vlaanderen gemiddeld 7,51 € hoger zouden zijn dan in Wallonië, dan is het in ieder geval waar dat de

³ FOD Sociale Zekerheid, Indicatoren van sociale bescherming in België, december 2009, p 52

feitelijke bijdragen per rechthebbende Vlaming 493 € groter zijn dan die van een rechthebbende Waal (gemiddeld, niet gestandaardiseerd).

Herman Deweerdt

V. Bijlagen:

A. Tabellen

TAB 1: Samenvattend overzicht op hoofdgroepniveau: uitgaven

TAB 2: Samenvattend overzicht: afgeleide gegevens

TAB 3: Kostprijsverhouding Vrouwen / Mannen per leeftijdsgroep

TAB 4: % verdeling van het aantal rechthebbenden per leeftijdsgroep en gewest

TAB 5: Kostprijzen per rechthebbende volgens leeftijdsgroep en gewest

TAB 6: Omrekening van de uitgaven per hoofdgroep in de totale kostprijs per rechthebbende

TAB 7a en 7b: Hoofdgroepen met de arrondissementen in dalende volgorde van de kostprijs

B. Grafieken

Grafiek 1: Gemiddelde kostprijs per hoofdgroep

Grafiek 2: Kostprijzen per hoofdgroep volgens leeftijdsgroep

Grafiek 3: Verschil tussen de gecumuleerde kostprijzen (VL-gewest) in % van het gewest

C. Omnio en verhoogde tegemoetkoming

Bron: RIZIV (Laatste bijwerking: januari 2010)

1. OMNIO: voor wie?

OMNIO is bedoeld voor arbeiders, bedienden, zelfstandigen, werklozen, zieken, ... met een moeilijke financiële gezinssituatie.

Gezin: één of meerdere personen die officieel op hetzelfde adres gedomicilieerd zijn, al dan niet met familieband.

Het is het gezin zoals het was samengesteld en geregistreerd bij het rijksregister op 1 januari van het jaar van de aanvraag.

Indien het gezin met een nieuw lid is toegenomen na 1 januari van het jaar van de aanvraag, zal daar geen rekening mee gehouden worden tenzij het gaat om een pasgeborene of een geadopteerd kind van minder dan 16 jaar. Indien een gezinslid het gezin verlaat na 1 januari van het jaar van de aanvraag, zal - op dezelfde wijze - toch nog met zijn/haar inkomsten rekening gehouden worden bij de berekening van het gezinsinkomen.

Financiële situatie: de inkomsten die in aanmerking worden genomen zijn de bruto belastbare inkomens (zoals vastgesteld in de reglementering betreffende de verhoogde tegemoetkoming) van het voorgaande jaar. Voor een aanvraag in 2008 moeten de jaarlijkse bruto belastbare inkomens van een alleenstaande of van het gezin, voor 2007, lager zijn dan het grensbedrag (zie hieronder). Dat bedrag verhoogt per gezinslid, ander dan de aanvrager. Elk jaar is er een herziening van de gezinssituatie.

Grensbedragen van inkomens

Grensbedragen van inkomens - Bedragen in euro		
Jaar van de aanvraag	inkomsten aanvrager voorgaande jaar	inkomsten bijkomende gezinsleden voorgaande jaar
2010	14.778,26	2.735,85
2009	14.339,94	2 654,70
2008	13.543,71	2.507,30
2007	13.312,80	2.464,56

Voorbeelden:

- U woont samen met uw dochter, haar vriend en een grootmoeder: het grensbedrag voor OMNIO is voor een aanvraag in 2009 22 304,04 EUR (14.339,94 EUR + 3 x 2 654,70 EUR, nl. grensbedragen van inkomsten 2008)
- U bent alleenstaande: het grensbedrag voor OMNIO is 14.339,94 EUR voor aanvraag in 2009.

2. Wie kan het OMNIO-statuuat aanvragen?

Een gezinslid kan het OMNIO-statuuat aanvragen bij zijn/haar ziekenfonds voor het ganse gezin, zelfs als alle gezinsleden geen lid zijn van hetzelfde ziekenfonds.

3. Welke stappen moet u zetten om de OMNIO-voordelen te kunnen genieten?

U moet een formulier "Verklaring op erewoord" invullen, dat bij uw ziekenfonds beschikbaar is.

U moet:

- hierop de bruto belastbare inkomens van het jaar vóór de aanvraag van alle gezinsleden vermelden
- het laten tekenen door alle gezinsleden (of hun wettelijke vertegenwoordiger)
- er een kopie van het laatste aanslagbiljet (het document dat u krijgt van de belastingen en dat aangeeft hoeveel u moet betalen of hoeveel u terugkrijgt) bijvoegen
- er ook andere inkomensbewijzen van alle gezinsleden (bv. loonfiche 281.10, maandelijkse loonfiches, attest van de werkloosheidskas, enz.) bijvoegen
Voor een zelfstandige moet het gaan om een geloofwaardig document over het bedrag van zijn inkomsten.

Het ingevulde document en alle bijlagen moet u aan uw ziekenfonds bezorgen.

4. Vanaf wanneer kunt u de OMNIO-voordelen genieten?

Als u aan de voorwaarden voldoet, kent het ziekenfonds u het OMNIO-statuut toe vanaf de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de indiening van uw volledige dossier.

5. Welke inkomsten ?

Het gaat om het bruto belastbaar gezinsinkomen, zoals vastgesteld in de reglementering betreffende de verhoogde tegemoetkoming.

Inkomens die in aanmerking komen bij de berekening voor OMNIO:

- beroepsinkomsten
- roerende en onroerende inkomsten (bv. het kadastraal inkomen van de gezinswoning)
- vervangingsinkomsten (bv. werkloosheidsvergoedingen, ziekte-uitkeringen, ...)
- alle andere Belgische of buitenlandse inkomsten.

De beroepsinkomsten van de kinderen van minder dan 25 jaar (bv. vakantiejobs) komen niet in aanmerking voor de berekening van het gezinsinkomen indien u het bewijs levert dat ze nog kinderbijslag genieten voor het jaar die de indiening van de aanvraag (verklaring op erewoord) voorafgaat.

6. Inkomsten over welke periode ?

In de OMNIO-aanvraag moet u de gezinsinkomsten vermelden van het jaar vóór de aanvraag. Dus voor de aanvragen in 2008 gaat het om de inkomsten van 2007.

De in te dienen bewijsstukken laten toe om het jaarlijks bedrag van de inkomsten vast te stellen. Bij gebrek hieraan moeten de stukken betrekking hebben op het maandelijks bedrag van de inkomsten van alle gezinsleden tijdens de laatste 6 maanden van het referentiejaar. Voor een aanvraag ingediend in 2008 is dat dus van juli tot december 2007 (toewijzings- of overschrijvingsstrookjes, loonfiches, ...)

7. Welke documenten moet u aan uw ziekenfonds bezorgen voor een aanvraag van het OMNIO-statuut?

Zie vraag 3.

8. Wat is het voordeel van het OMNIO-statuut ?

Indien u het OMNIO-statuut krijgt, zal u minder uit eigen zak moeten betalen voor de meeste medische verzorging.

Enkele voorbeelden:

- Voor geneesmiddelen van bv. categorie B zal u nog maar 15 procent i.p.v. van 25 procent remgeld moeten betalen. Zo'n geneesmiddel kost u dan bv. nog maar 8,46 EUR i.p.v. 9,92 EUR.
- Voor geneeskundige verstrekkingen zult u meestal mindert remgeld moeten betalen. Voor een raadpleging bij een geaccrediteerd (en geconventioneerd) huisarts die uw

globaal medisch dossier beheert, zal u nog 0,99 EUR uit eigen zak moeten betalen, i.p.v. 3,84 EUR.

- Personen met het OMNIO-statuut zijn vanaf 1 juli 2007 ook beter beschermd tegen ziekenhuissupplementen en zullen bij opname in een tweepersoonskamer geen kamersupplementen meer moeten betalen.

9. Wat als uw werkelijke inkomsten hoger zijn dan wat u hebt aangegeven bij het ziekenfonds?

Als uw werkelijke inkomsten nog onder het drempelbedrag van OMNIO liggen, verandert er niets.

Als uw inkomsten hoger zijn dan het drempelbedrag en u het OMNIO-statuut dus ten onrechte hebt gekregen, moet u terugbetalen wat u onterecht hebt ontvangen. U zult dus het verschil tussen de normale tegemoetkoming voor de medische kosten en de hogere tegemoetkoming van het OMNIO-statuut, moeten terugbetalen aan uw ziekenfonds.

Als bovendien zou blijken dat uw verklaring op erewoord bedrieglijk was (vrijwillig weglaten van inkomens), kan u, bovenop de terugbetaling, ook een administratieve geldboete krijgen.

10. Vervangt OMNIO de verhoogde tegemoetkoming?

OMNIO vervangt de verhoogde tegemoetkoming NIET. Het is een nieuw statuut voor de gezinnen met laag inkomen die niet voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de verhoogde tegemoetkoming. Bij de verhoogde tegemoetkoming is immers naast de inkomensvereiste ook een bepaalde hoedanigheid vereist (zie [vraag 11](#)).

Het OMNIO-statuut geeft wel aan degenen die het krijgen, dezelfde rechten op verhoogde tegemoetkoming van medische verzorging (dus lager remgeld) als bij de "klassieke" verhoogde tegemoetkoming.

11. Wat is de “verhoogde tegemoetkoming”?

De verhoogde tegemoetkoming zorgt ervoor dat bepaalde categorieën van rechthebbenden een lagere persoonlijke bijdrage (remgeld) betalen bij een ziekenhuisverblijf, voor een raadpleging van een arts, voor geneesmiddelen, Een andere naam voor verhoogde tegemoetkoming is "voorkeurregeling".

Een verhoogde tegemoetkoming geldt voor de volgende categorieën van rechthebbenden (met inbegrip van hun echtgenoot/levenspartner en hun personen ten laste) voor zover hun inkomen een bepaalde grens niet overschrijdt:

- de wezen, invaliden, gepensioneerden en weduwen (zogenaamde WIGW)
- de gedurende minstens 1 jaar volledig werklozen ouder dan 50 jaar.

Een verhoogde tegemoetkoming geldt ook voor de volgende categorieën van rechthebbenden (met inbegrip van hun echtgenoot/levenspartner en hun personen ten laste):

- gehandicapte kinderen met een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van ten minste 66 %

- rechthebbenden op het "leefloon" van het OCMW
- rechthebbenden op een gelijkaardige hulp van het OCMW
- personen die de inkomensgarantie voor bejaarden genieten
- rechthebbenden op één van de uitkeringen van gehandicapten volgens de wet van 27-02-1987.

Indien u de verhoogde tegemoetkoming al geniet, behoudt u dat recht. U moet dus NIET naar uw ziekenfonds gaan om het OMNIO-statuut te vragen.

Indien u recht hebt op verhoogde tegemoetkoming maar een lid van uw gezin niet, kan hij/zij een aanvraag in het kader van OMNIO indienen. Bij die aanvraag zullen alle inkomsten van het gezin (ook die van u) in aanmerking worden genomen. Als het ziekenfonds het OMNIO-statuut toekent aan uw gezinslid, verandert er in principe niets voor u. U behoudt het recht op de verhoogde tegemoetkoming.